

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/156/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517203602
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7517203602.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu A. B., bytom v C. D. XX, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20 proti žalovanej E. F., bytom v D., G. D. XXX/X, zastúpenej JUDr. Kristínou Piovarčiovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20, o zaplatenie 3.669,64 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 10.3.2022 č.k. 15C/22/2017-175 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v časti zamietajúceho výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.834,82 eura s 5,05% úrokom z omeškania od 4.2.2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

P o t v r d u j e rozsudok v prevyšujúcom zamietajúcom výroku.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 3.669,64 eura s prísl.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca uplatnený peňažný nárok požaduje na základe rozhodnutia o dedičstve po neb. E. B., vedené pod sp.zn. 13D 95/2011, zomr. XX.X.XXXX a rozhodnutia o dedičstve po neb. H. B., vedené pod sp.zn. 12D 324/2012, zomr. XX.X.XXXX. Súd prvej inštancie teda vychádzal z názoru, že žalobca si uplatňuje peňažný nárok na základe uvedených rozhodnutí o dedičstve, ktoré vo vzťahu k neb. E. B. nadobudlo právoplatnosť dňa 19.9.2013 a k neb. H. B. nadobudlo právoplatnosť dňa 3.2.2016.

4. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný.

5. Pri rozhodovaní vychádzal súd z názoru, že ak žalobca uplatnil peňažný nárok na základe dedičských rozhodnutí, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 19.9.2013 a žaloba bola podaná dňa 21.2.2017, je nárok žalobcu v tejto časti premlčaný.

6. Nárok vyplývajúci z uznesenia v dedičskom konaní po H. B., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.2.2016 súd nepovažoval za premlčaný. Žalobca si uplatnil nárok na vydanie veci v súlade s ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom súd prvej inštancie bol toho názoru, že základným predpokladom úspešnosti takejto žaloby je, že sa vec neoprávnene nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka. Vykonaným dokazovaním však súd mal za to, že finančné prostriedky, ktoré zdedil žalobca ako dedič sa u žalovanej nenachádzajú, keďže vkladné knižky sa u žalovanej nenachádzali a boli vedené na meno ich matky H. B. a na mene otca vkladné knižky ani účet nebol, i keď notár vyporiadal BSM poručiteľov tak, že do tohto zahrnul i tieto vkladné knižky.

7. Mal za preukázané, že po smrti otca dňa 14.5.2008 a teda ešte počas života matky strán sporu s finančnými prostriedkami nakladala ich matka, pričom vkladná knižka končiacou trojčíslom 585 bola zrušená v roku 2008 a vkladná knižka končiacou trojčíslom 173 bola zrušená v roku 2010, pričom účet bol zrušený žalovanou ako spoludisponentkou v roku 2008, pričom tieto skutočnosti sú zrejmé z potvrdenia Slovenskej sporiteľne. Z výpisov mal za preukázané, že predmetné vkladné knižky boli zrušené ešte za života matky H. B.. Súd bol toho názoru, že žalobca v čase finančných prostriedkov zdedených po svojej matke neunesol dôkazné bremeno, že predmetné finančné prostriedky sú v držbe, resp. že sa nachádzajú u žalovanej. Súd bol toho názoru, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vyberala a odovzdala žalovaná svojej matke, matka s nimi disponovala s tým, že nakladanie s finančnými prostriedkami za života poručiteľa je jeho súkromnou vecou, ktorú žalovaná v žiadnom prípade nemohla ovplyvniť a keďže žalobca nepreukázal skutočnosť, že finančné prostriedky tak, ako boli zdedené po neb. H. B. by mala v držbe žalovaná, súd žalobu i z tohto dôvodu zamietol.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

10. Podľa jeho názoru súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že je nesporné, že z osvedčení o dedičstve je zrejmé, že nadobudol po poručiteľovi E. B. peniaze vo výške 1.834,82 eura a po svojej matke H. B. rovnako peniaze vo výške 1.834,82 eura. V rámci citácie zákonných ust. § 119 a § 657 Občianskeho zákonníka má za nesporné, že pod pojem vec sú zahrnuté aj peniaze. Nepovažuje za správny záver súdu, že žalobou sa domáha peňažného plnenia. Nevzniklo mu právo vlastníť peniaze ani zo zmluvy, ani zo spôsobenej škody, ani z bezdôvodného obohatenia, ale vlastníctvo nadobudol v súlade s ust. § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedením. Preto aj úvahy súdu vychádzajúce z uvedeného nesprávneho právneho posúdenia alebo nepochopenia predmetu konania sú nesprávnym právnym posúdením veci. V predmetnom konaní sa nedomáhal vydania dedičstva ako oprávnený dedič od neoprávneného dediča, ale v súlade s ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa domáhal vydania predmetu svojho vlastníctva – peňazí, ktoré získal dedením od žalovanej, ktorá mu ich neoprávnenej zadržovala, nemohla preto žalovaná uplatniť na svoju obranu námietku premlčania vo vzťahu ani k jednému dedičskému konaniu a súd na ňu nemal prihliadať, pretože vlastnícke právo je nepremlčateľné.

11. V konaní bolo preukázané, že žalovaná ešte za života matky a rovnako aj po jej smrti vybrala finančné prostriedky z účtov a vkladných knižiek a následne ich z týchto účtov a vkladných knižiek aj zrušila. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, okrem tvrdenia žalovanej, že peniaze z predmetných účtov, ktoré vybrala, dala ešte za života matky, matke, keďže na tieto svoje tvrdenia žalovaná nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, takže súd žiadne nevykonával a tieto jej tvrdenia žalobca v rámci svojej argumentácie poprel. Je preto nesprávne, ak v takejto dôkaznej situácii súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vyberala a odovzdala žalovaná svojej matke a matka s nimi disponovala. V konaní teda bolo preukázané, že žalovaná vybrala peniaze z účtov, ktoré patrili do dedičstva a nebolo preukázané, aby žalovaná za života matky s nimi naložila tak, ako tvrdila, že ich odovzdala matke, ani mu ich nevydala, čo nepochybne vyplýva na rozdiel od záveru súdu

prvej inštancie, že peniaze, ktoré získala postupne dedením od svojich rodičov sú v neoprávnenej držbe žalovanej.

12. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

14. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci vo vzťahu k žalobcom tvrdenému dedičskému právu po neb. E. B. ohľadom sumy 1.834,82 eura s prísl. Ak vychádzal z názoru, že uvedený nárok je premlčaný vzhľadom na to, že osvedčenie o dedičstve po neb. E. B. nadobudlo právoplatnosť dňom 19.9.2013 a žalobca uplatnil svoj nárok na súde po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby až dňom 21.2.2017. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukazuje a v celom rozsahu sa s ním v tejto časti stotožňuje.

15. K odvolaniu žalobcu je potrebné upresniť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že jeho nárok nemožno považovať za premlčaný vzhľadom na to, že v súlade s § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa domáha vydania predmetu svojho vlastníctva – peňazí, ktoré získal dedením.

16. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

17. Predmetom vindikačnej žaloby v zmysle citovaného § 126 Občianskeho zákonníka môžu byť len také veci, ktoré možno odlíšiť od iných vecí rovnakého druhu, teda i veci zastupiteľné, ak je možné ich individualizovať, napr. i bankovky určené identifikačnými znakmi.

18. Žalobca sa v konaní domáha vydania sumy 1.834,82 eura s prísl. ako dedičstva po neb. E. B., ktoré žalovaná mala vybrať z peňažného účtu. Je teda zrejmé, že predmet konania nie je individualizovaný natoľko, aby sa mohlo jednať o poskytnutie ochrany žalobcovi prostredníctvom vindikačnej žaloby.

19. Žalobnými tvrdeniami žalobca vystihuje svoj nárok právne podraditeľný žalobe z bezdôvodného obohatenia, pričom v procesnej rovine sa taký nárok – ak sú predmetom bezdôvodného obohatenia peňažné prostriedky – realizuje požiadavkou na zaplatenie peňažnej sumy, nie však na jej „vydanie“.

20. Podľa Občianskeho zákonníka sa zásadne premlčujú všetky majetkové práva (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka), menovite práva na peňažné plnenie. Z toho vyplýva, že v oblasti občianskeho práva nepodliehajú premlčaniu rýdzo osobné, resp. osobnostné práva, lebo tým je treba zabezpečiť s ohľadom na ich charakter účinnú právnu ochranu po celú dobu života fyzickej osoby. Hoci vlastnícke právo je v zásade nepremlčateľné, výplata peňažnej sumy pochádzajúca z dedičstva má charakter peňažnej pohľadávky. Peňažitá pohľadávka je vzťahom záväzkovým (§ 488 a nasl. Občianskeho zákonníka) a nie právom vecným a teda nemôže požívať ochranu, ktorá je ústavne zaručená právu vlastníckemu. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd v tejto časti uplatneného nároku ohľadom zaplatenia sumy 1.834,32 eura s prísl. považuje odvolanie za nedôvodné a preto v tejto časti rozsudok podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

21. Za dôvodné však považuje odvolací súd odvolanie žalobcu ohľadom zaplatenia sumy 1.834,82 eura s príslušenstvom nadobudnutou žalobcom ako dedičstvom po neb. H. B. na základe uznesenia Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 29.12.2015.

22. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne v tejto časti zistil skutkový stav veci, že nárok žalobcu premlčaný nie je, ak uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť dňom 3.2.2016 a žalobca uplatnil nárok na súde dňom 21.2.2017. Rovnako dospel aj k správne záveru, ak konštatoval, že je zrejmé, že žalovaná finančné prostriedky vybrala, či už za života matky alebo po jej smrti, tieto finančné

prostriedky nepochybne patrili do dedičstva po pozostalom neb. A. B. a následne aj po H. B. a teda patrili do dedičstva na základe dedičských rozhodnutí, ktorý však následne nesprávne právne posúdil, ak žalobu v tejto časti zamietol odôvodňujúc zamietajúci výrok tým, že „žalobca v časti finančných prostriedkov zdedených po svojej matke H. B. neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočností, že predmetné finančné prostriedky sú v držbe, resp. že sa nachádzajú u žalovanej ...“

23. Uvedený záver je nesprávny z dôvodu ako bolo vyššie uvedené, že žalobca sa domáhal „vydania“ peňažnej sumy 1.834,00 eura s prísl. a teda predmet konania nebol individualizovaný natoľko, aby sa mohlo jednáť o poskytnutie ochrany žalobcovi prostredníctvom vindikačnej žaloby v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka. Ide o nárok žalobcu podraditeľný žalobe z bezdôvodného obohatenia, pričom v procesnej rovine sa taký nárok realizuje požiadavkou na zaplatenie peňažnej sumy, nie na jej „vydanie“. Nebolo potrebné sa preto zaoberať zistením, či predmetné finančné prostriedky sú v držbe u žalovanej, ale iba zistením, či uvedené peňažné prostriedky žalovaná z účtu vybrala.

24. V tejto súvislosti súd prvej inštancie síce konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vybrala žalovaná, tieto však mala odovzdať svojej matke, ktorá s nimi disponovala za svojho života. Skutkové tvrdenie žalovanej, že finančné prostriedky, ktoré vybrala z vkladných knižiek, resp. účtu a odovzdala matke H. B., žalobca poprel a ohľadom týchto tvrdení žalovaná nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. V konaní tak zostalo nepreukázané, že žalovaná potom, čo vybrala finančné prostriedky z vkladných knižiek a účtu, tieto odovzdala neb. H. B..

25. Za takejto procesnej situácie treba mať za to, že žalovaná sa ohľadom sumy 1.834,82 eura s prísl. ako dedičstvom po neb. H. B. na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto odvolací súd zmenil rozsudok v časti zamietajúceho výroku podľa § 388 C.s.p. a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom, majúc za to, že žalovaná sa dostala do omeškania s peňažným plnením nasledujúcim dňom po právoplatnosti uznesenia okresného súdu o nadobudnutí dedičstva žalobcom.

26. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p., podľa ktorých ak mala strana sporu úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania právo.

27. Vzhľadom na to, že každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný, odvolací súd žiadnej zo strán náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania nepriznal.

28. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).